

ДОКЛАД

на Фондация „Четири лапи“

за проведено преброяване на безстопанствени
животни на територията на Столична община

2017/2018г.

1. Увод

Настоящото преброяване е шесто, след тези от 2007, 2009, 2011, 2013 и 2015 г. Извършено е като част от приетата от Столична община Програма за овладяване на популацията от безстопанствени животни съвместно от Фондация „Четири лапи“ и ОП „Екоравновесие“.

Преброяването протече на 2 етапа:

- Първи етап от 30.10.2017 г. до 17.12.2017 г., през който, поради лоши метеорологични условия, беше броено само 12 дни и
- Втори етап от 06.03.2018 г. до 06.06.2018 г., когато беше броено 22 дни. Преброяването приключи на 10.04.2018 г., но с цел по-точни данни се наложи повторно преброяване на район Банкя, което протече от 04.06 до 06.06.2018г.

Преброителните екипи бяха 3 от по 2-ма и 3-ма души. Територията на Столична община беше разделена на 24 района, съгласно административното ѝ деление. За времето на преброяването бяха обходени 3240.12 км от общата пътна мрежа на Столична община (4 434 км. по данни от „Географска информационна система – София“ ЕООД), в районите извън централната част – с автомобил, а в по-голямата част от централните райони – пеша. Освен мониторинг на популацията от безстопанствени кучета, по времена преброяването екипите извършваха наблюдение и върху популацията на бездомните котки и забелязаните коне на територията на общината.

2. Използвана методика

За установяване на броя на безстопанствените кучета на територията на Столична община беше приложена методика, разработена от специалисти на фондация „Четири лапи“, която успешно е прилагана както у нас, така и в други страни. През 2007 г. посредством нея беше извършена оценка на популацията на безстопанствените кучета в гр. София, като резултатите бяха потвърдени от последвалото преброяване на Българска академия на науките и Столична община. По същата методика бяха извършвани и преброяванията от 2013 г. и 2015 г., което гарантира коректното сравняване и интерпретация на получените през годините резултати.

По същата методика през 2009 г. и 2014 г. беше извършено преброяване на безстопанствените кучета на територията на Община Видин, през 2009 г. и 2013 г. – на уличните кучета и котки в Община Пловдив, през 2013 г. в гр. Велико Търново, през 2016 г. в Община Варна и Община Ботевград, през 2017 г. в Община Мездра и Община Сандански.

Основните предимства на методиката на фондация „Четири лапи“ са:

- лесна за приложение – не изисква сложни калкулации, може да бъде приложена и от неспециалисти;
- не изисква голям финансов и човешки ресурс;
- надеждност на резултатите, със сравнително ниска допустима статистическа грешка

Основен недостатък на използваната методика е, че поради архитектурни особености в част от районите на гр. София, не може да се изчисли броя на бездомните котки.

За успешното прилагане на методиката за преброяване на безстопанствените кучета е необходимо единствено наличие на определена информация за съответното населено място: обща дължина на пътната мрежа (в км.) и/или общ брой на жилищните сгради и/или брой на улиците. При липса на достатъчно данни може да бъде използван и само един от изброените критерии, като за най-надежден се счита дължината на пътната мрежа на територията на населеното място. По време на самото преброяване всеки екип обикаля улиците на населеното място и отчита броя на забелязаните животни за изминато разстояние/брой сгради/брой улици. Данните се попълват в анкетна карта (Приложение 1), като след обобщаването им по формула на принципа на просто линейно уравнение се изчислява общият брой на безстопанствените животни въз основа на общата пътна мрежа/общ брой жилищни сгради/общ брой на улиците. Допустимата грешка е +/- 10 %. За постигане на по-точни резултати се препоръчва покриване на колкото се може по-голяма територия от населеното място. От изключително значение също така е преброяването да се извършва при подходящи метеорологични условия, съобразени с етологичните особености на вида.

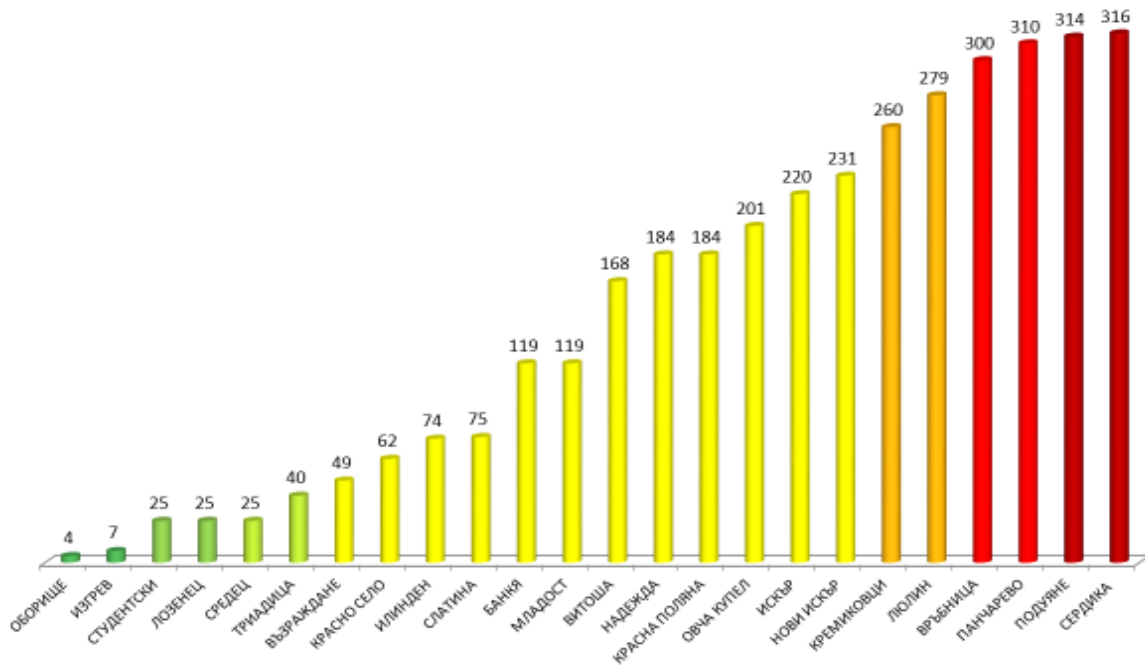
За преброяването в Столична община са използвани предоставените данни за общата пътна мрежа, разделена по райони. В районите Кремиковци, Панчарево, Витоша, Банкя, Нови Искър преброяването на животните в населените места и извън тях беше извършено отделно, тъй като концентрацията на животни е коренно различна и изчисляването на общ брой животни на база на общата пътна мрежа за целите райони би довело до сериозни отклонения.

При прилагане на методиката в Столична община основният проблем беше невъзможността за покриване на висок процент от територията на индустриалните площи поради отказан достъп от страна на собствениците им. Друг проблем, с който екипите се сблъскаха е, че част от районите бяха трудно проходими поради строежи, ремонтни дейности или лоша пътна настилка (напр. в.з. Горна баня, кв. Кръстова вада, кв. Овча купел, кв. Манастирски ливади).

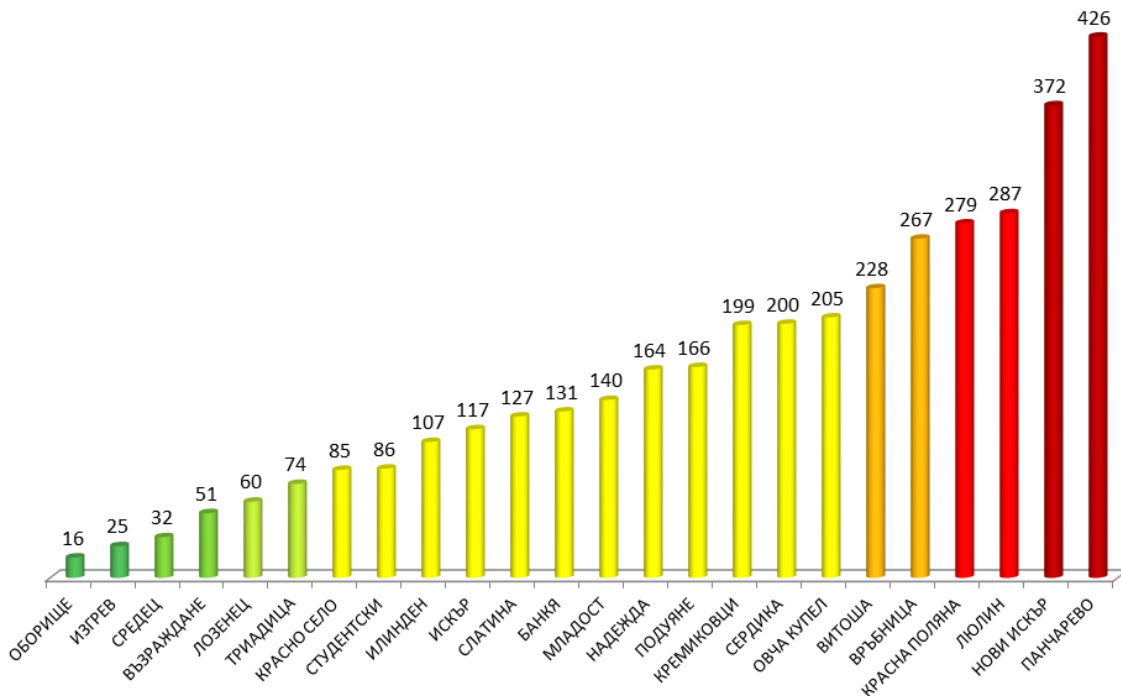
3. Резултати

Към периода на преброяването броят на безстопанствените кучета е изчислен на **3589 (+/- 10 %)**. Този брой е изчислен на база на отчетените от преброяващите кучета без надзор, забелязани на обществени места, индустриални зони или изоставени имоти. Най-много са кучетата в райони Сердика (316), Подуяне (314), Панчарево (310), Връбница (300), Люлин (279), а най-малко в Оборище (4), Изгрев (7), Средец (25), Лозенец (25) Студентски (25), Триадица (40). За периода на преброяването са забелязани 140 коня.

**ОБЩ БРОЙ БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО РАЙОНИ 2018г.**

**ОБЩ БРОЙ БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА
РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО РАЙОНИ 2015 г.**

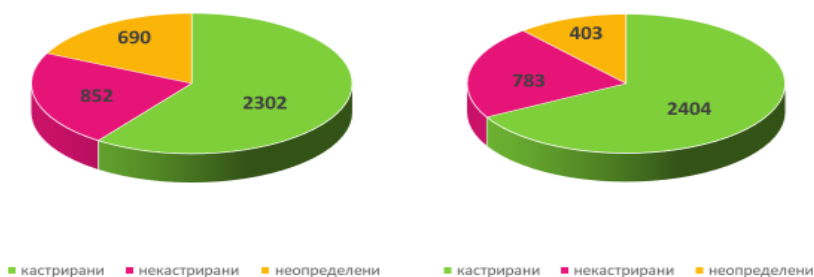

Резултатите от преброяванията през последните 11 години показват явна тенденция за намаляване броя на уличните кучета в столицата – от 11 124 през 2007 г. до 3589 през 2018 г. Екипите отчитат увеличаване на популацията на бездомните котки във всички райони на София, като най-висока популация се наблюдава в централните райони и тези с по-малък брой кучета.

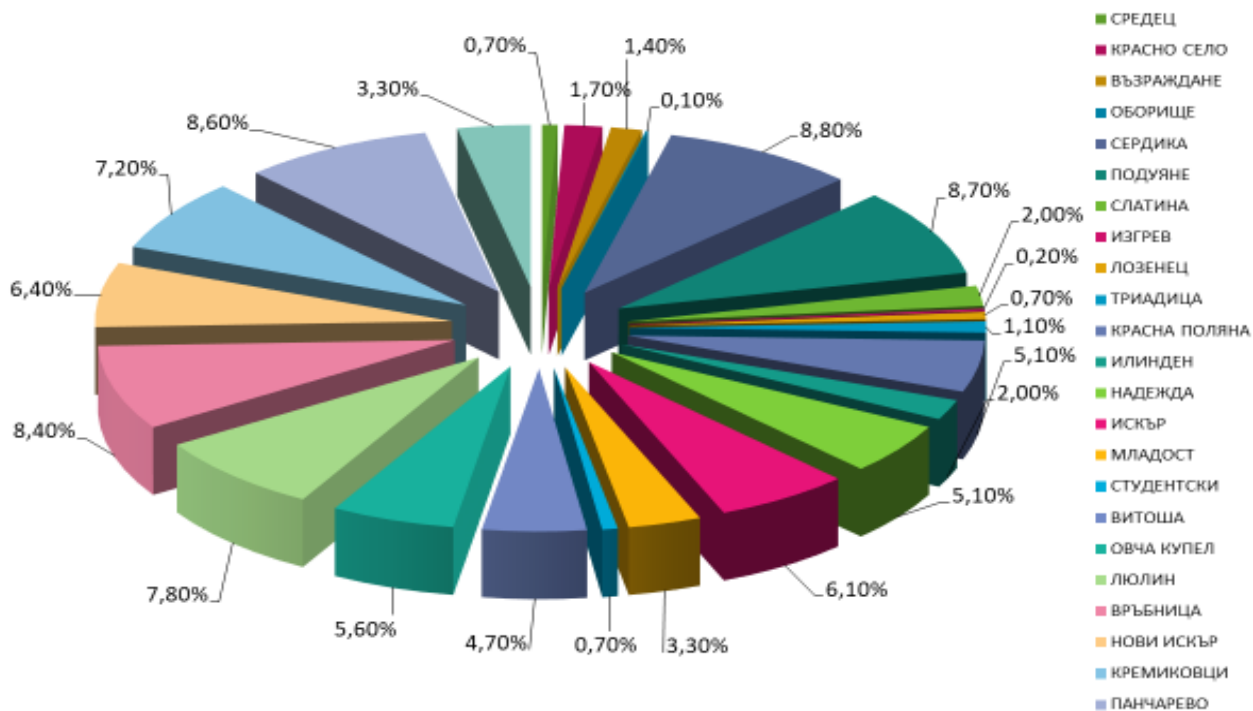
ОБЩ БРОЙ БЕЗСТОПАНСТВЕНИ КУЧЕТА

2015

2018

Процентно разпределение по райони

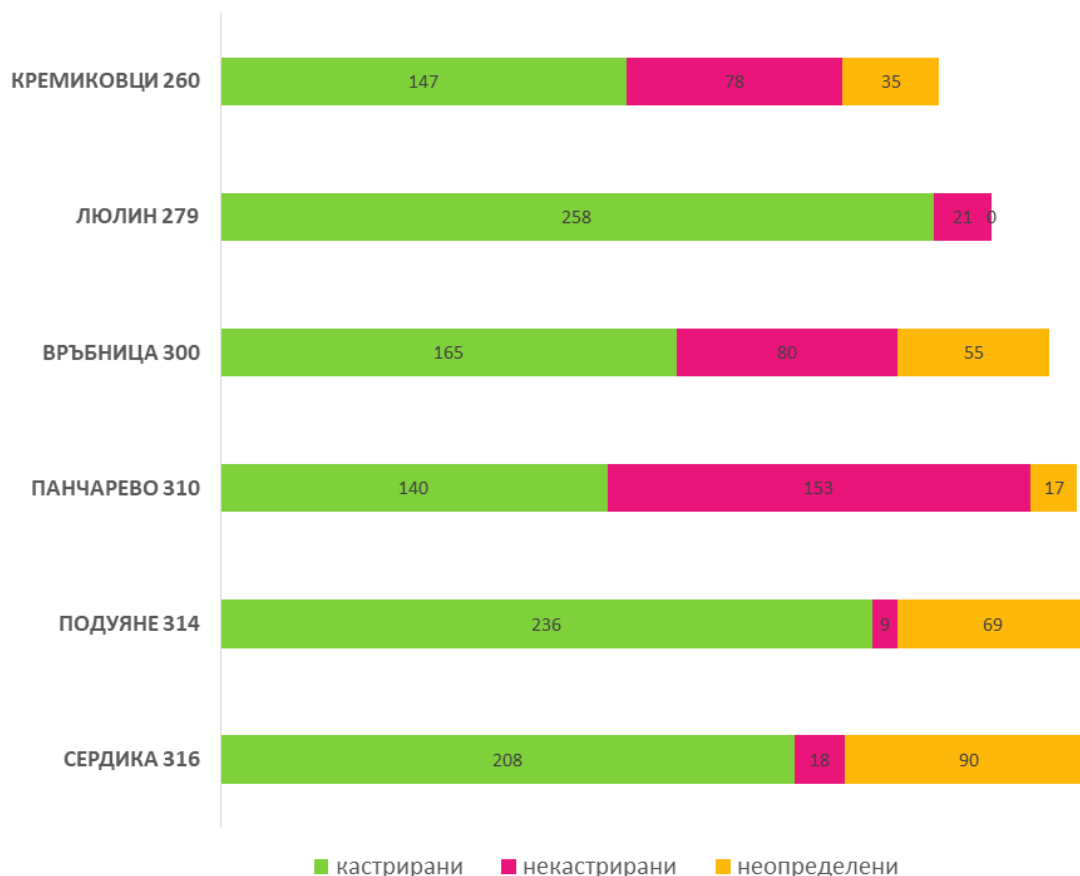

При анализа на резултатите прави впечатление, че в първите шест района с най-висок брой животни е съсредоточена около 50% от популацията, докато в последните шест района, които са и централни - само около 4%. Районите с най-висока популация са в периферията на столицата, защото често там се изоставят вече нежелани домашни любимци, техните потомства, както и животни от съседни общини. В тези райони са разположени и едни от най-големите индустриални зони, в които традиционно има много кучета (настоящи и бивши кучета пазачи, изоставени любимци).

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ ПО РАЙОНИ

Районът с най-голям брой безстопанствени кучета при настоящето преброяване е Сердика (316). Районът се характеризира с наличието на големи промишлени зони, в които традиционно като „безплатна охрана“ се ползват кучета. Подобно е положението и в другите райони с висок брой безстопанствени животни: Подуяне (314), Панчарево (310), Връбница (300), Люлин (279). Характерно за всички тези райони е, че се намират в периферията на столицата, където традиционно се изхвърлят нежеланите кучила от съседните общини.

Най-много некастрирани четириноги се наблюдават в район Панчарево. Географските особености го правят привлекателно място не само за туризъм, но и за изхвърляне на нежелани кучила. Наличието на гора затруднява екипите по залавяне на бездомни животни. Най-висок процент на некастрирани кучета се наблюдава в районите с много села и в тези, които имат големи вилни зони - Кремиковци, Нови Искър, Овча купел, Витоша, Банкя. Трябва да се обърне сериозно внимание на т.нар. „вилджийски“ кучета, защото в настоящото преброяване основно те се намират в групата на некастрираните животни.

Друг район, който традиционно се следи с голям интерес, е Красна поляна, поради факта, че на територията му се намира ромската махала Факултета. Усилията на Столична община и ОП „Екоравновесие“ дават положителен резултат. При сегашното преброяване се наблюдава висок процент кастрирани кучета в този район.

Най-трудната за анализ е групата на неопределените кучета, защото те могат да бъдат както кастрирани, така и некастрирани. Районите с най-висок брой неопределени кучета са

Сердика (90), Подуяне (69) , Връбница (55). Причината кучетата да бъдат поставени в графа „неопределени“ е, че екипите не са успели да се доближат достатъчно близо до кучетата, за да ги определят. Животните са несоциали и при опит за контакт от страна на непознати хора бягат. Това са основно кучета, които живеят в перферията на индустриалните зони.

За първи път в настоящото преброяване се наблюдават райони, където са забелязани само кастрирани кучета: Оборище (4), Изгрев (7), Лозенец (25), Красно село (62). Тези райони оформят центъра на София. Животните са възрастни и кастрирани. Наблюдават се много бездомни котки, което е в пряка връзка с намалялата популация на бездомни кучета, поради освободените ресурси на средата - храна, вода, подслон.

4. Обща характеристика и динамика на популацията

Понятието *безстопанствени кучета* включва в себе си основно четири категории, чието разграничаване често е трудно:

- животни със собственици, които са пуснати свободно на улицата;
- бездомни кучета, за които се полагат грижи и които са се установили в постоянен район;
- свободно скитащи бездомни кучета;
- несоциализирани (подивели) кучета.

Безстопанствените котки биват три групи:

- животни със собственици, които имат достъп до открити площи;
- животни без собственик, които са се установили на относително постоянно място и които получават редовно храна от хора, формират котешка колония;
- животни, чието съществуване не е пряко зависимо от човека;

Факторите, които оказват влияние на популацията на безстопанствените кучета и котки, са няколко:

- липса на контрол върху собствениците на домашни кучета;
- нисък процент на кастрирани домашни кучета и котки;
- наличие на ресурси на средата (храна, вода, подслон) на улицата.

За достигане на максимално добри резултати при реализиране програмите за контрол на популацията на безстопанствените кучета и котки е необходимо да се работи активно и едновременно по всички изброени фактори. С промяна в Закона за ветеринаромедицинската дейност от 2016 година, които стават задължителни от 2017 година, всяко домашно куче над 4-месечна възраст трябва да бъде идентифицирано чрез инжектируем транспондер (микрочип) и данните за кучето да бъдат въведени в Интегрираната информационна система (чл. 174). За съжаление, броят на регистрираните животни е все още нисък.

Отговорност на всеки собственик е да не допуска домашният му любимец да напуска мястото, където е отглеждан, както и да не се възпроизвежда, при положение, че не могат да бъдат положени адекватни грижи за поколението му. За съжаление, кастрацията на домашните

любимци има пожелателен, а не задължителен характер. А нежеланите кучила неизменно се озовават на улицата.

Местната власт води регистър на домашните животни, което осигурява събирането на такси и санкционирането на недобросъвестните собственици. Липсата на адекватна национална програма за контрол върху бездомните кучета довежда до това, че част от по-малките общини не намират решение и се стига до изхвърляне на бездомни кучета от едно населено място в друго.

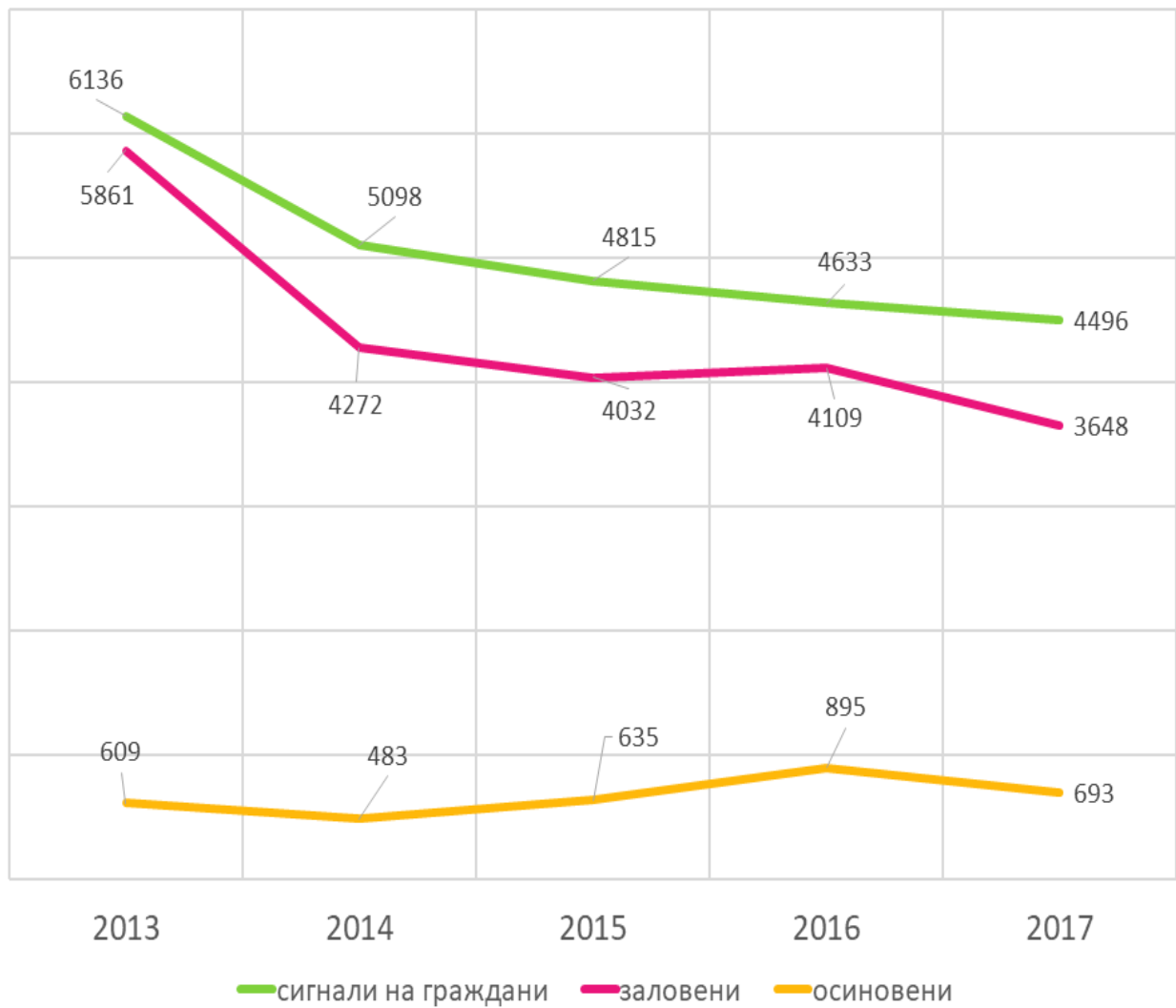
Разпределението на кучета по райони до известна степен е условно поради миграцията на животните. Общото физическо състояние на животните е добро. В централните райони се наблюдават основно кучета с възраст над средната, докато в крайните райони се наблюдават основно по-млади четириноги. Забелязаните кученца под 6-месечна възраст са малко. Увеличава се популацията на бездомните котки във всички райони на София, особено в централните части.

Разпределение безстопанствени кучета по райони 2007г. - 2018г.

№	Район	2007	2009	2011	2013	2015	2018
1.	СРЕДЕЦ	343	37	54	48	32	25
2.	КРАСНО СЕЛО	556	436	484	69	85	62
3.	ВЪЗРАЖДАНЕ	433	231	241	87	51	49
4.	ОБОРИЩЕ	104	49	68	20	16	4
5.	СЕРДИКА	483	438	647	373	200	316
6.	ПОДУЯНЕ	418	325	483	365	166	314
7.	СЛАТИНА	450	235	530	282	127	75
8.	ИЗГРЕВ	250	223	178	28	25	7
9.	ЛОЗЕНЕЦ	79	118	179	111	60	25
10.	ТРИАДИЦА	761	496	314	103	74	40
11.	КРАСНА ПОЛЯНА	403	383	595	567	279	184
12.	ИЛИНДЕН	360	293	249	107	107	74
13.	НАДЕЖДА	432	387	257	315	164	184
14.	ИСКЪР	484	153	363	273	117	220
15.	МЛАДОСТ	724	593	375	157	140	119
16.	СТУДЕНТСКИ	296	247	207	132	86	25
17.	ВИТОША	1112	989	857	344	228	168
18.	ОВЧА КУПЕЛ	825	780	506	425	205	201
19.	ЛЮЛИН	652	651	548	531	287	279
20.	ВРЪБНИЦА	390	319	430	468	267	300
21.	НОВИ ИСКЪР	70	81	385	442	372	231
22.	КРЕМИКОВЦИ	715	204	388	703	199	260
23.	ПАНЧАРЕВО	825	722	535	532	426	310
24.	БАНКЯ	93	138	104	153	131	119

На територията на Столична община броят на безстопанствените кучета изчислено на броя жители показва следното: от 1 куче на 200 жители през 2013 г., на 1 куче на 327 жители през

2015 г., а през 2018 г. - 1 куче на 353 жители (при население от 1 266 295 по данни на Национален статистически институт).

Забелязва се тенденция на намаляване броя на получените сигнали към за бездомни кучета към ОП „Екоравноесие“, но и увеличаване на броя на осиновените животни.

№	Район	2013	2014	2015	2017
1.	СРЕДЕЦ	74	54	43	35
2.	КРАСНО СЕЛО	206	155	156	99
3.	ВЪЗРАЖДАНЕ	147	96	125	96
4.	ОБОРИЩЕ	68	27	45	33
5.	СЕРДИКА	402	303	329	280
6.	ПОДУЯНЕ	341	235	240	205
7.	СЛАТИНА	349	245	251	261
8.	ИЗГРЕВ	92	69	62	30
9.	ЛОЗЕНЕЦ	143	108	86	70
10.	ТРИАДИЦА	166	176	167	90
11.	КРАСНА ПОЛЯНА	270	203	181	210
12.	ИЛИНДЕН	123	105	92	63
13.	НАДЕЖДА	332	241	201	152
14.	ИСКЪР	308	284	182	189
15.	МЛАДОСТ	364	343	276	215
16.	СТУДЕНТСКИ	303	229	124	159
17.	ВИТОША	396	383	339	350
18.	ОВЧА КУПЕЛ	366	280	344	245
19.	ЛЮЛИН	354	265	301	244
20.	ВРЪБНИЦА	285	213	222	267
21.	НОВИ ИСКЪР	372	426	404	276
22.	КРЕМИКОВЦИ	341	333	345	206
23.	ПАНЧАРЕВО	203	238	229	148
24.	БАНКЯ	131	87	71	92

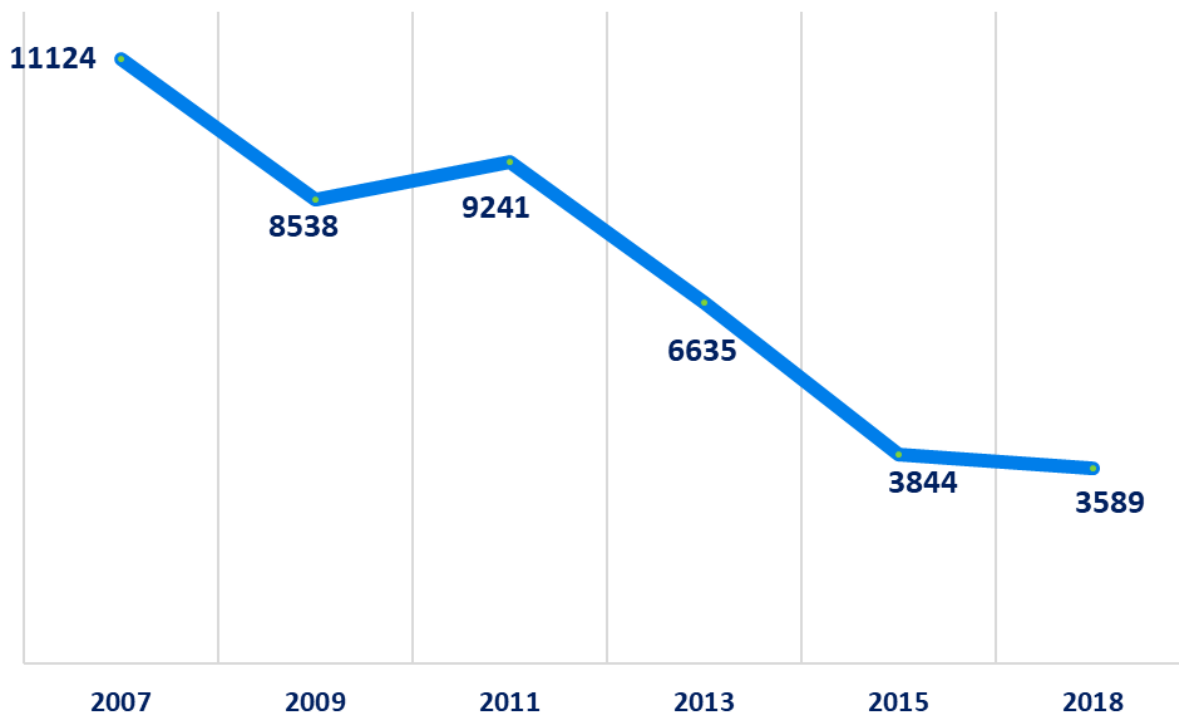
Таблицата с получените сигнали по райони корелира с резултатите от преброяването. Отново районите с най-висок брой получени сигнали са онези, в които екипите са отчетели най-висок брой безстопанствени кучета, а именно Витоша, Сердика, Нови Искър, Връбница, Овча купел и Люлин.

Във ветеринарната клиника на ОП „Екоравновесие“ през 2016 г. са кастрирани 3302 бездомни и дворни кучета. През 2017 г. кастрираните дворни и бездомни кучета са 2793 (Приложение 2). Във ветеринарната клиника на Фондация „Четири лапи“ в гр. Банкя кастрираните дворни и бездомни кучета през 2016 г. са 562, а през 2017 г. - 596 животни. (Приложение 3). За съжаление нямаме информация за обработените кучета в други клиники. По проекти за кастрация на безстопанствени котки в партньорство с частни ветеринарни клиники и в клиниката на Фондация „Четири лапи“ през 2016г. са кастрирани 2424, а през 2017 г. 2636 котки.

Високото ниво на кастрация е основната причина за трайното намаляване на популацията на бездомните кучета. Другите фактори са увеличаване на осиновените кучета от общинските приюти (895 бр. кучета за 2016 г. и 693 бр. за 2017 г.). Трудно може да се изчисли точният брой на осиновените кучета през годините, тъй като има животни осиновени направо от улицата или от други приюти, както и такива, които се осиновяват в чужбина.

Кампании за кастрация на дворни кучета: по данни на ОП „Екоравновесие“ към клиниките на предприятието са кастрирани 844 за периода 2016/2017 г.

ДИНАМИКА НА ПОПУЛАЦИЯТА 2007 – 2018г.

Последното преброяване показва тенденция към намаляване на броя на бездомните кучета. Броят на кастрираните кучета трикратно надвишава броя на некастрираните. Спадът не е толкова рязък, както при предходното преброяване, но тенденцията за намаляне се запазва. По-голяма част от популацията вече е кастрирана и постепенно с годините тя ще намалява.

4. Препоръки

С цел намаляне популацията на бездомните кучета и въз основа на направеното преброяване през 2017/2018 г. и анализите свързани с него, бихме могли да направим следните препоръки, които до голяма степен повтарят тези от 2013 г. и 2015 г.:

Поддържане на контрол на средата. Това включва основно редовното сметосъбиране и сметоизвозване. С цел по-добър здравен статус на популацията трябва да се извършва редовно третиране на тревните площи срещу кърлежи и комари.

Контрол над домашните кучета и котки. В тази насока препоръката ни е за продължаване дейността по регистрацията на домашните кучета и редовно събиране на общинските такси от собствениците. С цел установяване на контрол върху размножаването на кучета и котки със

собственици от рисковите групи препоръчваме предлагане на безплатна кастрация или кастрация на минимални цени. Много често стопаните на домашни кучета отказват регистрацията им и съответно заплащането на такси, защото смятат, че общината не прави достатъчно за техните домашни любимци. Необходимо е изграждането на повече обособени площадки за разходка на кучета във всички квартали на София.

Контрол на безстопанствените кучета и котки. Това включва основно адекватното прилагане на мерките, заложи в гл. V от Закона за защита на животните. За постигане на високи резултати в кратки срокове и във връзка с увеличената популация на безстопанствените котки в града, трябва да се заложи на масовата кастрация не само на безстопанствените кучета, но и на котките. Организирането на преброяване на безстопанствените животни през определен период от време, което да отчита и броя на кастрираните, е добър начин за оценка на моментното състояние на популацията, както и на резултатите от дейността по овладяването ѝ. С цел по-доброто отчитане на обработените кучета е необходимо поставянето на унифицирана видима и трайна маркировка на всички кастрирани кучета - пластмасова марка с пореден номер и имплантиран от лявата страна на врата микрочип. Препоръчително е маркировката да е задължителна за всички, които кастрират бездомни кучета по програмата на Столична община (ОП "Екоравновесие", неправителствени организации, ветеринарни клиники). По данните от настоящото преброяване се вижда, че районите с най-висок брой некастрирани кучета са тези, в които има вилни зони или селски имоти, които се обитават сезонно. Трябва да се започне кампания за кастрация на тези кучета възможно най-скоро преди да е настъпил зимният сезон, когато ще мигрират към вътрешността на столицата. Тъй като вилните зони се обитават основно през почивните дни, нашата препоръка е тогава да се извършват и процедурите по залавяне на тези кучета.

Кастрация на бездомни котки в клиниките на ОП „Екоравновесие“. Неколкократно в този доклад беше упоменато, че се наблюдава значително нарастване на популацията на бездомните котки. Според чл.56 (1) от Закона за защита на животните, в случаите на увеличена популация от безстопанствени котки се прилагат разпоредбите на чл. 40-47; чл.51, 52, 53, които определят мерките за овладяване популацията на безстопанствените кучета. В клиниката на Фондация „Четири лапи“ в Банкя ежедневно се получават сигнали с молба за кастрация на бездомни котки. В момента единствено Фондация „Четири лапи“ работи активно по този проблем. Неглижирането на ситуацията с нарастващата популация на бездомни котки в София ще доведе до неколкократно увеличение на броя им в София в рамките на следващите години. От 2011 до 2017 година в партньорство с частни ветеринарни клиники в София по програмата на „Четири лапи“ и във ветеринарните клиники към Фондация „Четири лапи“ са кастрирани 13433 котки. Ежедневно се получават над 20 сигнала за кастрация на бездомни котки. Фондация „Четири лапи“ е готова да създаде безвъзмездно методика за отчитане на броя на бездомните котки в няколко района, чрез контролни замервания през определен период от време. Така ще се получат данни за динамиката на котешката популация, които ще помогнат да се прогнозира нарастването през следващите години.

Работа с гражданите и собствениците на животни компаньони. В тази насока най-добрият подход не е забранителният, а насърчителният. Опитът сочи, че при налагането на голям брой забрани, тяхното спазване и контролиране става практически невъзможно от една страна, а от друга хората се чувстват дискриминирани. Без да забравяме, че проблемът с бездомните животни е породен най-вече от човешката безотговорност и имайки предвид, че хората не бива да бъдат санкционирани за това, че проявяват състрадание, трябва да се работи в посока на повишаване на културата на собствениците на животни компаньони и на хората, които се грижат за животни на улицата. В този смисъл е удачно провеждането на информационни кампании, включващи разясняване на предвидените в Закона за защита на животните задължения на собствениците.

Обвързване системата за регистрация на домашни кучета на Столична община с Интегрираната информационна система на Българската агенция по безопасност на храните. Извадки с данни относно броя на новорегистрираните кучета за всяка година ще даде

възможност да бъде проследена тенденцията на увеличаване на регистрираните кучета, както като обща бройка, така и процентно. Проследяването на причините за освобождаване от плащане на такса за притежаване на куче ще позволи да бъде отчетено дали има увеличаване на чипираните и кастрираните животни. Регистрирането на съответната порода на всяко куче или на липсата на такава ще даде информация относно настроенятия на собствениците на домашни кучета – за навлизането на нови модерни породи, от една страна и от друга – за броя на домашните безпородни кучета, немалка част от които по правило са осиновени от приюти или от улицата.

Кампании за популяризиране на осиновяването на животни от улицата или от приюти. За да има устойчиво решаване на проблема е достатъчно броят на осиновените кучета от приютите или от улицата да е по-висок от броя на изоставените или родените навън животни. За съжаление, голяма част от хората, които взимат куче за отглеждане вкъщи, предпочитат то да е от определена порода. Много често закупените като уж породисти животни се оказват продукт на непрофесионално развъждане и не носят всички характерни черти на породите, които би трябвало да представляват. Това допълнително увеличава риска от изоставяне на кучета на улицата. Популяризирането на отглеждане на куче не заради външния му вид ще доведе не само до увеличаване на броя на осиновените бездомни животни, но също така и ще намали търсенето на кучета, които са продукт на непрофесионално развъждане и търговия.

Приюти. Общинският приют в Горни Богров е най-големият на територията на страната и неговото правилно управление е от изключително значение за Столична община. Разбирането, че приютът трябва да е отдалечено съоръжение, където се настаняват нежелани от никого животни до края на дните им, е неправилно и остаряло. Приютът в Горни Богров има нужда и от подобряване на условията за отглеждане на животните и по-конкретно да се инвестира в преустройството на клетките, в които живеят кучетата. Изграждането на плътни прегради ще предпази животните от неблагоприятните климатични условия - студ през зимата и жегата през лятото. Добрата приютна дейност включва както работа с настанените кучета за тяхното социализиране, така и свободен достъп на доброволци и кандидат-осиновители, за да може броят на осиновените животни да е висок и да се намали срокът на престой на кучетата в приюта, което ще доведе до намаляване на разходите за издръжка в дългосрочен план. През последните години ОП „Екоравновесие“ показва положителна промяна по отношение на работата с доброволци и организирането на осиновителски кампании. Откриването на ремонтирания приют в с. Сеславци, който след ремонта ще се нареди сред най-добрите на Балканите, още повече затвърди мнението, че Столична община има решимостта да се справи с проблемите свързани с бездомните кучета по възможно най-добрия начин, а именно с отговорно отношение и към животните, и към хората. Има спешна нужда Столична община да предвиди средства за създаване на условия за временно приютяване на котки и коне на територията на съществуващите приюти или за изграждане на нови помещения. Правилното управление на общинските приюти също ще спомогне за ограничаване на притока на животни от дома към улицата – при случаи на изоставени котки, кучета или коне, чиито собственици не могат да се грижат за тях или са починали. Макар при 70% кастрирани безстопанствени кучета раждаемостта на улицата да е на път да бъде блокирана, на този етап повсеместното изтегляне в приюти не е удачно, защото освободените ресурси на средата ще бъдат заети от некастрирани кучета от съседните общини.

Работа със съседни общини. Столична община да се опитва да прилага адекватни мерки за намаляване на броя на безстопанствените кучета на своя територия, но от съседните общини са единици онези, които полагат някакви усилия в тази насока. Както вече отбелязахме, районите с най-много безстопанствени кучета са крайните райони на столицата и една от основните причини за това е, че има практика за организирано изхвърляне на безстопанствени кучета от едно населено място в друго. През 2016 година Фондация „Четири лапи“ извърши проучване на дейността на 18 общини от Софийска област - общините Антон, Божурище, Годеч, Долна Баня, Драгоман, Елин Пелин, Етрополе, Златица, Ихтиман, Копривщица, Костенец, Костинброд, Пирдоп, Правец, Самоков, Сливница, Чавдар, Челопеч (Приложение 4). Проучването обхваща

периода от 2008 година до 2016 година. За съжаление се оказва, че проучените общини не са работили активно по проблема безстопанствени животни. Повечето въобще не са провеждали процедури като идентификация, регистрация, кастрация на бездомни и домашни кучета и котки, а в тези, които са осъществявали такива, броят на обработените животни е много нисък. В Община Костенец се кастрират по 50 кучета годишно, в Община Костинброд са кастрирани 211 кучета, в Община Правец са кастрирани 56 кучета за периода 2009-2016 г., в Община Годеч са кастрирани 10 кучета през 2014 г. и 13 кучета през 2016 г., в Община Драгоман са кастрирани 66 кучета през 2010 г., 128 кучета през 2011 г., 55 кучета през 2014 г., в Община Пирдоп са кастрирани 27 кучета през 2016 г. и в Община Челопеч - 6 кучета през 2016 г. Само 3 общини предоставят данни за броя на безстопанствени кучета на своята територията - Божурище (около 50 бр.), Правец (41 бр.) и Елин Пелин (1031 бр.). През 2016 г. е извършено преброяване от Фондация „Четири лапи“ на бездомните кучета и котки в Община Ботевград, като общият брой на безстопанствените животни към периода на преброяването е изчислен съответно на 87 кучета и 35 котки (+/- 10 %). За голяма част от тези общини, особено разположените в непосредствена близост до София, проблемът е не толкова в липсата на средства, колкото в недостатъчния опит. По информация от Столична община са предлагани варианти за сътрудничество, но съседните ѝ общини не са проявили интерес.

От 2008 година до момента Фондация „Четири лапи“ е осъществила дейности по идентификация, кастрация, ваксинация, обезпаразитяване, регистрация на безстопанствени кучета и котки в 8 общини от Софийска област - Божурище (2016 г., обработени 53 кучета), Драгоман (2009 г., 2010 г., 2011 г., общо обработени 195 кучета и 23 котки), Елин Пелин (2011 и 2018 г., общо обработени 252 кучета и 35 котки), Костинброд (2009 г., обработени 142 кучета и 45 котки), Правец (2009 г., обработени 52 кучета и 17 котки), Сливница (2011 г., обработени 41 кучета и 5 котки), Ботевград (2016 и 2017 г., общо обработени 316 кучета и 64 котки), Копривщица (2018 г., обработени 14 кучета и 5 котки, 60 домашни кучета бяха идентифицирани с поставяне на микрочип). За съжаление, дейностите по идентификация, кастрация, ваксинация, обезпаразитяване, регистрация на безстопанствени кучета и котки от страна на общините, се извършват кампанийно, а не постоянно. Не се работи с домашните любимци и техните собственици, не се извършва наблюдение на популацията на бездомните животни, не се извършват кампании по популяризиране на осиновяването, което прави невъзможно устойчивото решаване на проблема с популацията на бездомните кучета и котки.

Пазари за животни. Те са един от основните източници на нови кучета. Наблюденията ни сочат, че е честа практика в края на всеки пазарен ден непродадени животни да се оставят с кашонче някъде около пазара или просто да се напъдят. В тази връзка препоръчваме Столична община да забрани продажбата на кучета и котки на пазарите за животни на територията на общината. Към момента функциониращите пазари на територията на гр. София са - в Долни Богров (неделя), Суходол (неделя), Нови Искър (вторник и събота), Подуяне (събота). Единствено последният е регистриран по реда на Наредба 44 за изискванията за пазарите, като притежава удостоверение издадено от Областна дирекция по безопасност на храните - София град, но е само за декоративни птици и животни.

Коне. Напоследък се увеличават сигналите както за скитащи коне на територията на столицата, така и за нехуманно отношение или насилие към тези животни. За 2017 г. в офиса на Фондация „Четири лапи“ са получени 29 сигнала за коне. Основен проблем са работните коне, които се използват за превоз на събрани вторични суровини. В повечето случаи теглените от тях транспортни средства не отговарят на никакви изисквания за безопасност и създават ежедневен риск за възникване на пътнотранспортни инциденти. Препоръчваме да се проведе кампания за регистрация на работните коне, а така също и Столична община да регистрира и въведе изисквания за теглените от конете транспортни средства или изцяло да ги забрани.

Дата: 05.07.2018г.

Изготвили доклада:

д-р Марина Иванова
/ директор за България на фондация „Четири лапи“/

д-р Маргарита Чанкова
/ ръководител отдел „Грижа за бездомните животни“ за България към фондация „Четири лапи“/